

УДК 687.016: 687.02

АПСАЙКЛІНГ У ПРОЄКТУВАННІ КОЛЕКЦІЇ ОДЯГУ

ВОДЗІНСЬКА Оксана, ПАУКОВА Валентина

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
oksiiv@ukr.net

Мета роботи – створення колекції одягу із використанням апсайклінгу для популяризації ідеї переробки вживаного одягу та його кастомізації. Запропоновано моделі колекції сорочково-блузочного асортименту, виготовлені із вживаних чоловічих сорочок та джинсових виробів. Родзинкою колекції «Ноте» є оздоблення виробів ручним розписом та ручною вишивкою в українському народному стилі. Дизайн рисунків створено під впливом реальних історій людей, які змушені були залишити свої домівки через війну та перебувають за кордоном. Наразі виробі колекції знайшли своїх власників у Франції та Канаді.

Ключові слова: блузка-сорочка, кастомізація, переробка, вживаний одяг, усвідомлене споживання

ВСТУП

У передових країнах світу на зміну традиційній лінійній концепції економіки поступово приходить економіка замкнутого циклу або циркулярна, яка передбачає переробку сировини та матеріалів, їх повторне споживання. У Європейському Союзі прийнято План дій з циркулярної економіки. В рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС наша держава взяла зобов'язання щодо гармонізації національного законодавства з європейським, що дає надію на подальші позитивні зміни щодо організації виробництва в Україні.

Популяризація ідеї циркулярної економіки та усвідомленого споживання одягу сприяє вирішенню низки проблем у сучасному суспільстві: зменшується вплив результатів роботи текстильної промисловості на природу; відбувається значна економія природних ресурсів (води, електроенергії), які використовують для виготовлення нового одягу та переробки вживаного; зменшується кількість відходів (старого одягу) та витрат, необхідних для його переробки. Саме тому апсайклінг, як один із способів усвідомленого відношення до одягу, став досить популярним у світі.

Дизайнери України також активно застосовують принципи sustainable fashion (свідомої або екологічної моди), яка передбачає reducing (дбайливе використання ресурсів), recycling (переробку тканин та речей, виготовлення нових), upcycling (повторне використання готових речей). Відомі українські дизайнери та торгові марки, такі як RCR, Gorohova Atelier, Khomenko, REVICLO, Bettter, Леся Патока, KSENIA SCHNAIDER, Oversized Studio, працюють з переробленою сировиною [1]. Актуальним це питання є і для науковців [2-3], включаючи кастомізацію одягу під клієнта [4].

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є проектування колекції виробів сорочково-блузочного асортименту на основі застосування апсайклінгу вживаних речей та технік ручного декорування одягу (розпису по тканині та вишивки) для популяризації ідеї повторного використання речей та кастомізації виробів. Об'єкт дослідження – процес проектування виробів сорочково-блузочної групи. Предмет дослідження – блузки сорочкового типу, дизайн рисунків для декорування виробів.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Запропоновано колекцію під девізом «Home», яка складається з виробів блузочно-сорочкової групи: блузка-сорочка дитяча, сукня-сорочка жіноча, блузки сорочкового типу жіночі (рис. 1). Усі вироби виготовлено на основі апсайклінгу вживаних речей (сорочок чоловічих та джинсових великих розмірів).

Рис. 1. Вироби колекції «Home» на основі апсайклінгу вживаних речей

Для декорування одягу запропоновано оригінальний дизайн рисунків на патріотичну тематику та вишивку в українському народному стилі. Натхненням для створення рисунків була ідея підтримки людей, які вимушено перебувають далеко від дому за кордоном. Дизайн рисунків розроблено під впливом їх особистих історій та подій, пов'язаних з війною в Україні. Підвищений попит на вироби зумовлений тим, що люди хочуть мати щось своє-рідне з України, а також бачать відношення європейського суспільства до повторного використання речей. Наразі вироби знайшли своїх власників у Франції та Канаді.

Розроблена колекція одягу увійшла у проєкт із створення виробів на основі апсайклінгу «Бренд одягу та аксесуарів «spiSIS», який був представлений на українсько-польській конкурс проєктів-стартапів. Робота відмічена журі конкурсу як така, що заслуговує подальшого впровадження.

Вироби колекції продаються. Двадцять відсотків від виручених коштів йдуть на придбання додаткових матеріалів для виготовлення одягу для поранених військових в рамках соціальної ініціативи «Одягни пораненого». Команда проєкту, до якої входить автор колекції, переробляє спортивний одяг, додаючи текстильні застібки та тасьму-«блискавку» для зручності його експлуатації. Такий перероблений одяг коштує в рази дешевше, ніж аналогічний готовий, що дозволяє забезпечити потреби більшої кількості поранених військових у шпиталях.

ВИСНОВКИ

Апсайклінг, як спосіб повторного використання речей, є перспективним видом діяльності як для індивідуального, так і масового виробництва одягу. Популяризація виготовлення одягу із перероблених матеріалів, його кастомізація сприятиме поширенню свідомого стилю споживання серед українців.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мода на екологічність: українські дизайнери та апсайклінг. Медіа великих історій: веб-сайт. URL: <https://media.zagoriy.foundation/velyka-istoriya/moda-na-ekologichnist-ukrayinski-dyzajnery-ta-apsajkling/>
2. Водзінська О., Черченко Т. Проєктування сукні жіночої на основі принципів апсайклінгу. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції КиївТексФешн (м. Київ, 20 Жовтня 2022). Київ : КНУТД, 2022. С. 87-88. https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/22863/1/KyivTex%26Fashion_2022_P087-088.pdf
3. Гахова А., Єременко І. Апсайклінг: концепції вторинного використання продуктів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип 42, том 1, 2021. С. 66-73. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/42-1-7>
4. Водзінська О. І., Ворона Н. Б. Декорування жіночого джинсового одягу в техніці ручного розпису на основі петриківських мотивів. *Індустрія моди. Fashion Industry*, 2022. <https://doi.org/10.30857/2706-5898.2022.1.3>.

VODZINSKA O., PAUKOVA V. UPCYCLING IN COLLECTION CLOTHING DESIGN

The purpose of the work is to create a collection of clothes using upcycling and popularize the idea of recycling used clothes. Models of the shirt-blouse assortment collection, made from used men's shirts and denim products, are offered. The highlight of the «Home» collection is the decoration of products with hand painting and hand embroidery in the Ukrainian folk style. The design of the drawings was created under the influence of real stories of people who were forced to leave their homes through the war and are abroad now. Currently, the products of the collection have found their owners in France and Canada.

Key words: blouse-shirt, hand painting, recycling, used clothes, responsible consumption